

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри

міжнародної економіки та туризму

Протокол № 1 від «29» серпня 2017

Зав. кафедри

_____ О. Б. Чернега

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«КУРОРТНА СПРАВА»

Кількість кредитів ECTS 3

Розробник:

Богатирьова Г.А., доцент кафедри

міжнародної економіки та туризму, к.п.н.,

доцент

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	Обов'язкова
Семестр	7-й
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	2
Лекції, годин	26
Практичні/ семінарські, годин	13
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	51
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3
самостійної роботи студента	3
Вид контролю	залік

2. Мета та завдання дисципліни

Мета - формування професійних компетентностей щодо формування теоретичних вмінь та навичок використання природно-кліматичних і санаторно-рекреаційних ресурсів курортів, організації санаторно-курортного лікування.

Завдання - сформувати у студентів про курортну справу як комплексну науку, розкрити етапи її розвитку та охарактеризувати сучасний стан; познайомити з класифікацією та географією курортів світу, розглянути основні тенденції розвитку курортів різних країн; познайомити з класифікацією та географією курортів України, виділити та охарактеризувати основні курортно-рекреаційні райони; розкрити суть та проблеми лікувального туризму як сучасного напрямку курортної медицини; розкрити значення природних лікувальних ресурсів України у відновленні здоров'я населення; познайомити студентів з їх класифікацією та способами у цілях оздоровлення; сформувати у студентів поняття про важливе значення використання природних лікувальних чинників у профілактиці захворювань серця, опорно-рухового апарату, захворювань органів дихання, травлення тощо; познайомити студентів з основними показами та проти показами застосування природних лікувальних ресурсів, а також правилами відбору хворих на курорти; виявити сучасні проблеми функціонування та розвитку санаторно-курортних територій України.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1: Курортна справа як наука					
Тема 1. Теоретичні засади курортної справи	5	2	1		2
Тема 2. Курорти як центри розвитку лікувально-оздоровчого туризму	6	2	1		3
Тема 3. Класифікація та типологія курортів	6	2	1		3
Тема 4. Рекреаційно-курортне районування території України	6	2	1		3
Тема 5. СПА-технології в курортології та лікувально-оздоровчому туризмі	7	2	1		4
Тема 6. Анімаційне обслуговування, оздоровчий туризм, рекреаційні послуги та спорт на курортах	7	2	1		4
Тема 7. Порядок та правила забезпечення санаторно-курортного лікування в Україні	6	2	1		3
Разом за змістовим модулем 1	43	14	7		22

Змістовий модуль 2: Природні лікувальні ресурси та їх використання. Види і методи курортного лікування					
Тема 1. Клімат як лікувальний чинник	7	2	1		4
Тема 2. Кліматолікування	7	2	1		4
Тема 3. Мінеральні води України: класифікація, характеристика, значення	7	2	1		4
Тема 4. Бально-гідротерапія та використання природних мінеральних вод	7	2	1		4
Тема 5. Лікувальні грязі (полоїди та полоїдолікування).	5,5	1	0,5		4
Тема 6. Природні лікувальні чинники: рідкісні і преформовані	5,5	1	0,5		4
Разом за змістовим модулем 2	46	12	6		28
Усього годин	89	26	13		50

4. Темі семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар – дискусія «Курортна справа як наука»	1
2	Семінар – дискусія «Курорти як центри розвитку лікувально-оздоровчого туризму»	1
3	Семінар – дискусія «Класифікація та типологія курортів»	1
4	Семінар-дискусія «Рекреаційно-курортне районування території України»	1
5	Семінар-дискусія «СПА-технології в курортології та лікувально-оздоровчому туризмі»	1
6	Семінар-дискусія «Анімаційне обслуговування, оздоровчий туризм, рекреаційні послуги та спорт на курортах»	1
7	Семінар-дискусія «Порядок та правила забезпечення санаторно-курортного лікування в Україні»	1

8	Семінар-дискусія «Природні лікувальні ресурси та їх використання . Види та методи курортного лікування»	1
9	Семінар-дискусія «Клімат як лікувальний чинник»	1
10	Семінар-дискусія «Кліматолікування»	1
11	Семінар-дискусія «Мінеральні води України: класифікація, характеристика, значення»	1
12	Семінар-дискусія «Бально-гідротерапія та використання природних мінеральних вод»	1
13	Семінар-дискусія «Лікувальні грязі. Природні лікувальні чинники: рідкісні і преформовані»	1

5. Індивідуальні завдання

- 1 Робота із законодавчими документами у сфері регулювання діяльності курортів.
- 2 Аналітико-графічна робота на основі офіційної статистики з використанням інтернет-джерел.
- 3 Підготовка рефератів (доповідей) та наукових статей.
- 4 Огляд періодичної літератури за темами курсу.
- 5 Розв'язання ситуаційних завдань.
- 6 Робота з понятійно-категоріальним апаратом курсу.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади курортної справи			
Семінар - дискусія «Курортна справа як наука.	2	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді 4. Рецензування відповідей однокурсників	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді. термінологічний диктант
Семінар - дискусія «Курорти як центри розвитку лікувально-оздоровчого туризму»	3	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді 4. Аналітичний огляд наукових публікацій з теми	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді розв'язання ситуаційних завдань
Семінар – дискусія «Класифікація та типологія курортів»	3	1. Аналітичний огляд наукових публікацій з теми 2. Підготовка до обговорення кейсу 3. Підготовка доповіді 4. Аналіз роботи одного з курортів України	Усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді
Усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді	3	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Презентація проекту нової екскурсії 3. Підготовка доповіді 4. Складання карт рекреаційно-курортного районування	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, розв'язання ситуаційних завдань
Семінар-дискусія «СПА-технології в курортології та лікувально-оздоровчому туризмі»	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді 4. Аналітичний огляд наукових публікацій з теми	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, розв'язання ситуаційних завдань
Семінар-дискусія «Анімаційне обслуговування, оздоровчий туризм, рекреаційні послуги та спорт на курортах»	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді 4. Аналітичний огляд наукових публікацій з теми 5. Розробка альтернативного варіанту отримання санаторно-курортного лікування	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, розв'язання ситуаційних завдань
Семінар-дискусія «Порядок та правила забезпечення санаторно-курортного лікування в Україні»	3	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді 4. Аналітичний огляд наукових публікацій з теми 5. Складання програми анімаційного обслуговування туристів	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, розв'язання ситуаційних завдань
Змістовий модуль 2. Природні лікувальні ресурси та їх використання. Види і методи курортного лікування			
		1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань	Усне та письмове опитування,

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Семинар - дискусія «Клімат як лікувальний чинник»	4	2. Підготовка до письмового опитування 3. Підготовка доповіді 4. Огляд періодичної літератури за темою 5. Характеристика спортивно-рекреаційних заходів та вправ	спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, термінологічний диктант, розв'язання ситуаційних завдань
Семинар - дискусія «Кліматолікування»	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка доповіді 3. Аналіз туристичного ринку 4. Робота з нормативно-законодавчими актами щодо регулювання роботи курортів	Усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, вирішення ситуаційних завдань, термінологічний диктант
Семинар - дискусія «Бально-гідротерапія та використання природних мінеральних вод»	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до письмового опитування 3. Підготовка доповіді 4. Написання есе на тему: Нові форми та методи обслуговування в туризмі	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді
Семинар - дискусія «Лікувальні грязі. Природні лікувальні чинники: рідкісні і преформовані»		1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до письмового опитування 3. Підготовка доповіді 4. Складання картосхеми	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

7. Результати навчання

1	Знання структури та змісту навчальної дисципліни
2	Знання законодавчих актів, що регулюють здійснення курортної діяльності в Україні
3	Знання основних типів природних лікувальних чинників, їх поширення по території України та вплив на самопочуття людини при використанні у лікувальних технологіях курортних установ
4	Знання принципів розміщення і функціонування курортів і санаторно-курортних закладів
5	Знання закономірностей формування курортно-рекреаційних районів на території України
6	Знання інноваційних методик та технологій, що використовуються для покращення стану здоров'я на курортах світу та в Україні
7	Знання основних тенденцій розвитку курортів світу
8	Уміння формулювати основні поняття та положення курсу
9	Уміння знаходити, використовувати і аналізувати статистичну та картографічну, а також Інтернет інформацію по основним темам курсу
10	Уміння використовувати галузеві законодавчі акти у навчальній, науковій та практичній діяльності
11	Уміння аналізувати основні природні лікувальні чинники з позицій можливості їх використання для покращення стану здоров'я при різних захворюваннях
12	Уміння давати характеристику основним типам курортів на території України, визначати їх лікувальний профіль та спеціалізацію

8. Форми навчання

Лекції, практичні заняття, самостійна робота (підготовка мультимедійних презентацій, рефератів, самостійне опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури); розв'язання ситуаційних завдань.

9. Методи оцінювання

залік

10. Розподіл балів, які отримують студенти протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2	1	2			5
Тема 2	2	1	2			5
Тема 3	2	2	2	3		9
Тема 4	2	2	2			6
Тема 5	2	1	2			5
Тема 6	2	1	-	3		6
Тема 7	2	2	2	4		10
Разом змістовий модуль 1	14	10	16	10	10	60
Змістовий модуль 2						
Тема 1	1	1	1			3
Тема 2	1	1	2			4
Тема 3	1	1	1	4		7
Тема 4	2	1	1			4
Тема 5	1	1	2	4		8
Тема 6	2	1	1			4
Разом змістовий модуль 2	8	6	8	8	10	40
Разом	22	16	24	18	20	100

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» від 18 листопада 2003 р. № 1282 // Урядовий кур'єр. - 2003. - 25 груд. (№ 244) - С. 15-19.
2. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності: [навч. посіб.] / Є. В. Козловський. - К. : Центр учбової літератури, 2015. - 295 с.
3. Мальська М. П. Туристичний бізнес: теорія та практика: [навч. пос.] / М. П. Мальська, В. В. Худо. - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 424 с.
4. Туристичне країнознавство. Європа: [навч. посіб.] / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, О. Ю. Бордун. - К. : ЦУЛ, 2009. - 224 с.
5. Організація екскурсійної діяльності. Опорний конспект лекцій / укл. О. О. Каролоп. - К. : Видавничий центр КНТЕУ. - 2002. - 45 с.
6. Психологія туризму: [навч. посіб.] / О. П. Крупський, О. В. Шевяков, О. М. Ярошкевич, Н. О. Євдокимова. - Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2015. - 194 с.
7. Редько В. Є. Аналіз діяльності підприємств туризму: [навч. посіб.] / В.Є. Редько, К. А. Панасюк. - Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2015. - 242 с.
8. Савина Н. В. Экскурсоведение : учебн. пособ. / Н. В. Савина, З. М. Горбылева. - Мн. : БГЭУ, 2004. - 335 с.
9. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності: [підручник] / За ред. В. Ф. Орлова / Т. Г. Сокол. - К.: Грамота, 2009. - 264 с.
10. Туризм України: економічні та організаційні механізми розвитку. - Тернопіль, «Терно-граф». - 2008 - 976 с.
11. Туризм України: економічні та організаційні механізми розвитку. - Тернопіль, «Терно-граф». - 2008 - 976 с.
12. Федорченко В. Х. Туристський словник-довідник: [навч. посіб.] / В. Х. Федорченко, І. М. Мініч. - К. : Дніпро, 2000. - 54 с.
13. Холлоуей Дж. К. Туристический бизнес: пер. с 7-го англ. изд. / Дж. К. Холлоуей, Н. Тейлор. - К. : Знання, 2007. - 798 с.

Допоміжна

1. Агафонова Л. Г. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: [навч. посіб.] / Л. Г. Агафонова, О. Є. Агафонова. - К. : Знання України, 2002. - 358 с.
2. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу: [навч. посіб.] / Л. П. Дядечко. - Донецьк: ДонДУЕТ, 2006. - 224 с.
3. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / Укл. : В. А. Смолій, В. К. Федорченко, В. І. Цибух. - К. : Вид. Дім «Слово», 2006. - 372 с.
4. Жукова М. А. Менеджмент в туристическом бизнесе: [учебное пособие] / М. А. Жукова. - М. : КНОРУС, 2005. - 192 с.
5. туристичного бізнесу: [навч. посібник] / М. П. Мальська, В. В. Худо, В. І. Цибух. - Київ : Центр навчальної літератури, 2004. - 272 с.

Інформаційні ресурси

1. Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework (TSA:RMF 2008): [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://statistics.unwto.org/en/content/conceptual-framework-tsa-tourism-satellite-account-recommended-methodological-framework-tsar>
2. Державне агентство з туризму та курортів: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/ua/>

3. Заячківська Г. А. Основні засади сталого розвитку туризму в Україні [Електронний ресурс] / Г. А. Заячківська // Качество экономического развития: глобальные и локальные аспекты: науч.-практ. конф., 2011. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_ukr/zayachkovska3.htm.
4. Зима А. Г. Развитие международного туризма [Электронный ресурс] / А. Г. Зима // Економіка розвитку. – 2011. – № 4(60). – С. 19–22. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_tourism/zima2.htm.